

ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 20. septembra 2010

o regulovanom prístupe k prístupovým sieťam novej generácie (NGA)

(Text s významom pre EHP)

(2010/572/EÚ)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) ⁽¹⁾, a najmä na jej článok 19 ods. 1,

so zreteľom na stanoviská Orgánu európskych regulačných orgánov pre elektronické komunikácie (BEREC) a Výboru pre komunikácie (COCOM),

keďže:

(1) Jednotný trh EÚ s elektronickými komunikačnými službami, a najmä rozvoj vysokorychlostných širokopásmových služieb je kľúčom na vytvorenie hospodárskeho rastu a dosahovanie cieľov stratégie Európa 2020. Mimoriadne významnú úlohu telekomunikácií a zavedenia širokopásmového pripojenia z hľadiska investícií EÚ, vytvárania pracovných príležitostí a celkového hospodárskeho oživenia zdôraznila Európska rada v záveroch zo svojho zasadnutia v marci 2009. Jednou zo siedmich hlavných iniciatív stratégie Európa 2020 je rozvoj Digitálnej agendy pre Európu, ktorá bola prezentovaná v máji 2010.

(2) Digitálna agenda pre Európu stanovuje ciele pre zavádzanie a využívanie rýchlych a veľmi rýchlych širokopásmových pripojení a zároveň ustanovuje viacero opatrení zameraných na podporu zavádzania prístupových sietí novej generácie (Next Generation Access Networks – NGA) na optických vláknach, ako aj na podporu významných investícií, ktoré budú v nadchádzajúcich rokoch potrebné. Toto odporúčanie, ktoré je potrebné vnímať v tomto kontexte, sa zameriava na podporu efektívnych investícií do novej a zdokonalenej infraštruktúry a jej inovácie tým, že sa náležite zohľadní riziko, ktoré znášajú investujúce podniky, ako aj potreba zabezpečiť zachovanie konkurencieschopnosti, ktorá je z časového hľadiska dôležitým stimulom investícií.

(3) Národné regulačné orgány (NRO) v zmysle článku 16 ods. 4 smernice 2002/21/ES pripravujú regulačné odpovede na výzvy, ktoré vznikajú z dôvodu prechodu zo sietí s medenými káblami na optické siete. Príslušnými trhmi sú v tejto súvislosti trhy veľkoobchodného prístupu k sieťovej infraštruktúre (trh 4) a veľkoobchodného širokopásmového prístupu (trh 5). Jednotnosť regulačných prístupov národných regulačných orgánov má mimoriadny význam pre to, aby nedochádzalo k narušeniu jednotného trhu a aby bolo možné vytvoriť právnu istotu pre všetky investujúce podniky. Z tohto dôvodu je potrebné poskytnúť národným regulačným orgánom poradenstvo zamerané na zamedzenie akýchkoľvek nevhodných odklonov od regulačných prístupov. Národným regulačným orgánom sa pritom umožní riadne zohľadniť vnútroštátne okolnosti pri vypracúvaní vhodných nápravných opatrení. Vhodné spektrum nápravných opatrení, ktoré NRO uložia, by malo odrážať primerané uplatňovanie investičnej zásady.

(4) Pôsobnosť tohto odporúčania pokrýva najmä nápravné opatrenia, ktoré treba uložiť operátorom určeným ako operátori s významným vplyvom na trhu na základe postupu analýzy trhu upraveného v článku 16 smernice 2002/21/ES. Keď je však zduplikovanie infraštruktúry hospodársky neefektívne alebo fyzicky neuskutočniteľné, je opodstatnené, aby členské štáty mohli podnikom prevádzkujúcim elektronické komunikačné siete ukladať aj povinnosť spoločného používania zariadení v súlade s článkom 12 smernice, pričom toto opatrenie by umožnilo prekonať prekážky inžinierskej infraštruktúry a ukončovacích častí.

(5) Očakáva sa, že po zavedení sietí NGA sa výrazne zmenia podmienky dopytu a ponuky, a to na oboch úrovniach, veľkoobchodnej i maloobchodnej. Z tohto dôvodu bude možno potrebné nariadiť nápravné opatrenia, ako aj novú kombináciu aktívnych a pasívnych nápravných opatrení pre prístup na trhy 4 a 5.

(6) Regulačná istota je mimoriadne dôležitá pre podporu efektívnych investícií zo strany operátorov. Uplatňovanie jednotného regulačného prístupu v priebehu času je dôležité, aby investori mohli mať dôveru v návrhy svojich obchodných plánov. S cieľom zmierniť neistotu súvisiacu s pravidelnými preskúmaniami trhu by NRO mali čo najviac objasniť, ako môžu predvídateľné zmeny trhových okolností ovplyvniť nápravné opatrenia.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33.

- (7) V prípade nových optických sietí zavádzaných na „zelenej lúke“ by NRO mali preskúmať a v prípade potreby aj upraviť existujúce regulačné povinnosti, aby tak zabezpečili, že sa budú uplatňovať bez ohľadu na použitú technológiu siete.
- (8) Zavádzanie sietí NGA zrejme bude mať za následok významné zmeny v ekonomike poskytovania služieb, ako aj v situácii hospodárskej súťaže.
- (9) V uvedenej súvislosti by NRO mali dôsledne preskúmať vznikajúce podmienky v oblasti hospodárskej súťaže, ktoré vyplývajú zo zavádzania sietí NGA. NRO by mali vymedziť geografické trhy na nižšej ako vnútroštátnej úrovni v súlade s odporúčaním Komisie 2007/879/ES zo 17. decembra 2007 o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie umožňujúcich reguláciu *ex ante* v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby⁽¹⁾, ak jasne vykazujú výrazne a objektívne rozdielne podmienky hospodárskej súťaže, ktoré sú v priebehu času stále. V situáciách, keď nemožno definitívne určiť, či rozdielne podmienky hospodárskej súťaže zdôvodňujú vymedzenie geografických trhov na nižšej ako vnútroštátnej úrovni, by bolo vhodné, aby NRO reagovali na odlišné podmienky hospodárskej súťaže v rámci geograficky vymedzeného trhu, napríklad z dôvodu existencie viacerých alternatívnych infraštruktúr alebo operátorov založených na infraštruktúre, a to uložením povinnosti rôznych nápravných opatrení a prístupových produktov.
- (10) Prechod zo sietí s medeným vedením na siete s optickým vedením môže zmeniť podmienky hospodárskej súťaže v rôznych geografických oblastiach a môže taktiež vyžadovať preskúmanie geografickej pôsobnosti trhov 4 a 5 alebo nápravných opatrení trhov 4 a 5 v prípade, že tieto trhy alebo nápravné opatrenia boli segmentované na základe hospodárskej súťaže z uvoľneného účastníckeho vedenia (LLU).
- (11) Ak sa na trhu 4 nachádza operátor s významným vplyvom na trhu, mali by sa tu uplatňovať vhodné nápravné opatrenia.
- (12) Prístup k inžinierskej infraštruktúre je pre zavedenie paralelných optických sietí mimoriadne dôležitý. Preto je dôležité, aby NRO získali potrebné informácie o tom, či a kde sú na účely zavedenia sietí NGA k dispozícii káblovody a iné zariadenia účastníckych prípojok. NRO by mali využiť svoju právomoc v zmysle smernice 2002/21/ES na to, aby získali všetky príslušné informácie o umiestnení, kapacite a dostupnosti uvedených zariadení. Alternatívni operátori by v ideálnom prípade mali mať možnosť zaviesť svoje optické siete súčasne s operátorom s významným vplyvom na trhu, pričom by náklady na inžinierske práce mali znášať spoločne.
- (13) Povinnosť zaručiť prístup k inžinierskym prácam bude efektívna iba vtedy, ak operátor s významným vplyvom na trhu poskytne prístup vlastnej odberateľskej trhovej vetve za rovnakých podmienok ako tretím záujemcom o prístup. NRO by mali pri vypracúvaní postupov a nástrojov pre LLU prístup čerpať zo svojich skúseností, aby zaviedli potrebné obchodné procesy týkajúce sa objednávaní a prevádzkového prístupu k inžinierskym zariadeniam. Povinnosťou operátora s významným vplyvom na trhu je zaručiť uverejnenie primeranej referenčnej ponuky, a to čo najskôr po tom, ako si ju záujemca o prístup vyžiadal, ktorá je primeraná cieľu podporiť efektívne investovanie a hospodársku súťaž v oblasti infraštruktúry. V takejto referenčnej ponuke by sa mali uvádzať podmienky a postupy prístupu k inžinierskej infraštruktúre vrátane cien za prístup.
- (14) Nákladovo orientované ceny zahŕňajú primeranú návratnosť investovaného kapitálu. Ak investície do nereplikovateľných fyzických aktív, ako je napríklad inžinierska infraštruktúra, nie sú špecifické pre zavádzanie sietí NGA (a nepredstavujú podobnú mieru systematického rizika), ich rizikový profil by sa nemal považovať za odlišný od profilu existujúcej medenej infraštruktúry.
- (15) Ak je to možné, NRO by sa mali snažiť zabezpečiť, aby novovybudované zariadenia operátora s významným vplyvom na trhu boli navrhnuté tak, aby umožňovali viacerým operátorom rozmiestňovať svoje optické vedenie.
- (16) V kontexte optických prístupových sietí pre domácnosti (FTTH) bude zdvojovanie ukončovacích častí optického vedenia za normálnych okolností nákladné a neefektívne. Trvalo udržateľná hospodárska súťaž bude možná len vtedy, ak operátor s významným vplyvom na trhu poskytne prístup k ukončovacej časti svojej optickej infraštruktúry. Na to, aby sa zabezpečil efektívny vstup na trh, je dôležité, aby operátor s významným vplyvom na trhu poskytol prístup do svojej siete, čím vstupujúcim podnikom umožní dosiahnuť minimálny efektívny rozsah s cieľom podporiť efektívnu a trvalo udržateľnú hospodársku súťaž. V určitých prípadoch môže zabezpečenie efektívneho prístupu vyžadovať špecifické rozhrania.
- (17) Na zabezpečenie efektívnosti prístupu k ukončovacej časti je potrebné zaviesť transparentné a nediskriminačné povinnosti. Ak sa vyžaduje, je potrebné uverejnenie primeranej referenčnej ponuky operátora s významným vplyvom na trhu v krátkom časovom termíne na to, aby záujemcom umožnilo prístup k investičným možnostiam.
- (18) NRO musia zabezpečiť, aby prístupové ceny odrážali efektívne vynaložené náklady operátora s významným vplyvom na trhu vrátane náležitého posúdenia miery investičného rizika.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 344, 28.12.2007, s. 65.

- (19) Siete obsahujúce viacvláknové optické káble možno zaviesť za predpokladu vyšších hraničných nákladov ako jednovláknové siete, pričom alternatívni operátori môžu ovládať svoje pripojenie až ku konečnému používateľovi. Tieto opatrenia môžu viesť k dlhodobu udržateľnej hospodárskej súťaži v súlade s cieľmi regulačného rámca EÚ. Je však potrebné, aby NRO využili svoju právomoc a uľahčili zavádzanie viacvláknových optických káblov v ukončovacej časti, pričom zohľadnia najmä príslušný dopyt a súvisiace náklady.
- (20) Alternatívnym operátorom, z ktorých už niektorí zaviedli vlastné siete na pripojenie k uvoľnenému medenému vedeniu patriacemu operátorovi s významným vplyvom na trhu, musia byť poskytnuté primerané prístupové produkty, aby boli naďalej schopní hospodárskej súťaže v kontexte sietí NGA. Pre optické prístupové siete pre domácnosti (FTTH) to môže znamenať prístup k inžinierskej infraštruktúre, k ukončovacej časti, k uvoľnenému optickému vedeniu (vrátane neaktivovaných vlákien) alebo k veľkoobchodnému širokopásmovému prístupu v závislosti od konkrétneho prípadu. Ak sú na trhu 4 nariadené nápravné opatrenia vedúce k efektívnej hospodárskej súťaži na príslušnom odberateľskom trhu, na celom trhu alebo v určitých geografických oblastiach, ostatné nápravné opatrenia na danom trhu alebo pre príslušné oblasti môžu byť zrušené. Takéto zrušenie by bolo indikované napríklad vtedy, ak by sa úspešným nariadením nápravných opatrení pre fyzický prístup stali ďalšie nápravné opatrenia pre bitstream nadbytočné. Za výnimočných okolností by navyše NRO mohli upustiť od nariaďovania uvoľneného prístupu k optickému vedeniu v geografických oblastiach, kde by prítomnosť viacerých alternatívnych infraštruktúr, ako napríklad optickej prístupovej siete pre domácnosti (FTTH) a/alebo káblových sietí v kombinácii s konkurenčnými ponukami prístupu na základe uvoľneného prístupu, mohla vytvoriť účinnú hospodársku súťaž na odberateľskej trhovej úrovni.
- (21) Povinnosti uložené v zmysle článku 16 smernice 2002/21/ES sa zakladajú na charaktere identifikovaného problému bez ohľadu na technológiu alebo architektúru, ktorú operátor s významným vplyvom na trhu použil. Z tohto dôvodu by skutočnosť, či operátor s významným vplyvom na trhu zavedie sieťovú topológiu bod – multibod alebo bod – bod, nemala ako taká ovplyvniť výber nápravných opatrení, pričom netreba zabúdať na dostupnosť nových technológií uvoľneného prístupu, aby v tejto súvislosti bolo možné riešiť potenciálne technologické problémy. NRO by mali byť schopné prijať dočasné opatrenia na stanovenie produktov alternatívneho prístupu, ktoré ponúkajú najbližší ekvivalent, ktorý predstavuje náhrada fyzického uvoľneného prístupu, za predpokladu, že produkty disponujú vhodnými zárukami na zabezpečenie ekvivalenčnosti prístupu a efektívnej hospodárskej súťaže⁽¹⁾. V každom prípade by NRO mali v takýchto prípadoch stanoviť fyzickú neviazanosť hneď, ako to bude technicky a komerčne možné.
- (22) Tam, kde je uložená povinnosť zaručiť uvoľnený prístup k optickému vedeniu, by mala byť existujúca referenčná ponuka LLU pozmenená a doplnená, aby zahŕňala všetky príslušné prístupové podmienky vrátane finančných podmienok týkajúcich sa uvoľneného prístupu k optickému vedeniu podľa prílohy II k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES⁽²⁾. Uvedená zmenená a doplnená verzia by mala byť čo najskôr uverejnená, aby tak vznikla potrebná transparentnosť a plánovacia bezpečnosť pre záujemcov o pripojenie.
- (23) Zavedenie optickej prístupovej siete pre domácnosti (FTTH) za normálnych okolností predstavuje značné riziká vzhľadom na vysoké náklady na zavedenie na domácnosť a v súčasnosti stále obmedzené množstvo maloobchodných služieb, ktoré vyžadujú dokonalejšie charakteristiky (napríklad vyššiu priepustnosť) a ktoré možno zabezpečiť len cez optické vlákna. Investície do optických vlákien závisia z dôvodu amortizácie od využívania nových služieb poskytovaných prostredníctvom sietí NGA z krátkodobého a strednodobého hľadiska. Náklady na kapitál operátora s významným vplyvom na trhu na účely stanovenia prístupových cien by mali odrážať vyššie investičné riziko súvisiace s investíciami do súčasných medených vedení.
- (24) Diverzifikácia rizika pri zavádzaní môže viesť k lepšie načasovanému a efektívnejšiemu zavádzaniu sietí NGA. Preto by NRO mali posúdiť cenové režimy, ktoré navrhuje operátor s významným vplyvom na trhu, s cieľom diverzifikovať investičné riziko.
- (25) Ak operátori s významným vplyvom na trhu ponúkajú nižšie ceny prístupu k uvoľnenému optickému vedeniu ako protihodnotu za počiatočnú viazanosť pri dlhodobých alebo objemových zmluvách, nemali by sa považovať za nenáležité diskriminačné v prípade, že podľa NRO nižšie ceny primerane odrážajú skutočné zníženie investičného rizika. NRO by však mali zabezpečiť, aby takéto cenové dohody nemali za následok stlačanie marže, ktoré by bránilo efektívnemu vstupu na trh.
- (26) Stlačanie marže sa môže prejavovať tak, že činnosti na odberateľskej úrovni operátora s významným vplyvom na trhu nemôžu byť obchodované so ziskom z dôvodu cien účtovaných ich konkurentom na dodávateľskej úrovni trhu dodávateľskou prevádzkovou vetvou operátora s významným vplyvom na trhu (kritérium „rovnako efektívneho konkurenta“). Prípadne sa stlačanie marže môže prejavovať zistením, že marža medzi cenou účtovanou konkurentom na dodávateľskom trhu za prístup a cenou, ktorú na odberateľskom trhu účtuje odberateľská vetva operátora s významným vplyvom na trhu, nestačí na to, aby umožnila primerane efektívnemu poskytovateľovi služieb na odberateľskom trhu dosiahnuť

⁽¹⁾ Pozri tiež odôvodnenie 60 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/140/ES (Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7.

primeraný zisk („kritérium primerane efektívneho konkurenta“). V špecifickom kontexte cenových kontrol *ex ante* zameraných na udržanie efektívnej hospodárskej súťaže medzi operátormi, ktorí nemajú výhodu tých istých úspor z rozsahu a sortimentu a majú aj rôzne jednotkové sieťové ceny, bude vhodnejšie použiť „kritérium primerane efektívneho konkurenta“. Posudzovanie stláčania marže by sa malo realizovať za primerané časové obdobie. Aby posilnili predvídateľnosť, NRO by mali vopred riadne špecifikovať metodiku, ktorou budú postupovať pri určovaní tzv. testu imputácie, aké budú použité parametre, ako aj nápravný mechanizmus v prípade zistenia stláčania marže.

- (27) Siete viacvláknových optických káblov zabezpečujú, že záujemcovia o prístup môžu získať úplnú kontrolu nad optickými vedeniami, a to bez nutnosti zdvojsť nákladné investície alebo riskovať diskriminačné zaobchádzanie v prípade povinného zaručenia prístupu k uvoľnenému jednokáblvému optickému pripojeniu. Siete viacvláknových optických káblov preto skôr vedú k načasovanej a intenzívnejšej hospodárskej súťaži na odberateľskom trhu. Spoločné investície do sietí NGA môžu znížiť náklady, ako aj riziká, ktoré vzniknú investujúcemu podniku, a tým viesť k rozšírenějšíemu zavádzaniu optických prístupových sietí pre domácnosti (FTTH).
- (28) Dohody o spoločnom investovaní do optických prístupových sietí (FTTH) s viacvláknovým optickým vedením môžu v určitých prípadoch viesť k efektívnej hospodárskej súťaži v geografických oblastiach, na ktoré sa toto spoluinvestovanie vzťahuje. Tieto podmienky súvisia najmä s počtom zainteresovaných operátorov, štruktúrou spoločne riadenej siete a inými podmienkami dohodnutými medzi spoluinvestormi, ktoré sú zamerané na zabezpečenie efektívnej hospodárskej súťaže na odberateľskom trhu. Ak sú v takej situácii podmienky hospodárskej súťaže v dotknutých oblastiach výrazne a objektívne odlišné od podmienok prevládajúcich inde, mohlo by to odôvodniť vymedzenie samostatného trhu, na ktorom by sa po analýze trhu podľa článku 16 smernice 2002/21/ES nenachádzal žiadny operátor s významným vplyvom na trhu.
- (29) NRO by mali posúdiť náklady na uvoľnený prístup k úseku vedenia. V prípade, že je to vhodné, by NRO mali zorganizovať predchádzajúcu konzultáciu alternatívnych operátorov majúcich potenciálny záujem spoločne využívať rozvodné skrine a následne určiť, ktoré rozvodné skrine by sa mali upraviť a akým spôsobom sa prerozdedia náklady.
- (30) Ak sa uložia nápravné opatrenia na uvoľnenie prístupu k úseku vedenia, NRO by mali prijať primerané opatrenia backhaul, aby zabezpečili účinnosť týchto nápravných opatrení. Záujemcovia o prístup by mali mať možnosť vybrať si riešenie, ktoré najlepšie vyhovuje ich požiadavkám, či už nenastavené optické vlákna (a ak je to vhodné, medené káble), ethernetový backhaul, alebo

prístup ku káblvom. V prípade potreby by NRO mali prijať opatrenia v súvislosti s primeranými rozmermi rozvodných skrin vo vlastníctve operátora s významným vplyvom na trhu.

- (31) Transparentnosť podmienok prístupu k úsekom vedenia sa môže najlepšie zabezpečiť, ak sa tieto podmienky zahrnú do existujúcej referenčnej ponuky LLU. Je dôležité poznamenať, že táto požiadavka na transparentnosť sa vzťahuje na všetky položky potrebné na poskytovanie uvoľneného prístupu k úseku vedenia vrátane backhaul a doplnkových služieb, aby bolo možné zabezpečiť kontinuitu existujúcich konkurenčných ponúk. Táto referenčná ponuka by mala obsahovať všetky cenové podmienky, aby si vstupujúce podniky mohli vypočítať výšku obchodného prípadu pre uvoľnený prístup k úseku vedenia.
- (32) V zmysle stanovovania cien pre uvoľnený prístup k účastníckemu vedeniu musí byť stanovenie cien všetkých položiek potrebných na poskytnutie uvoľneného prístupu k úseku vedenia nákladovo orientované a v súlade s metodikami používanými pri stanovovaní cien za uvoľnený prístup k medenému vedeniu. Výmena medených káblov za optické až po spojovací distribučný bod je významnou investíciou, ktorá predstavuje určité riziká, hoci sa tieto riziká z hľadiska vzniknutých relatívnych nákladov na každú domácnosť a neistotu dopytu po vylepšených alebo modernizovaných službách považujú za nižšie ako pri optických prístupových sieťach pre domácnosti (FTTH), a to aspoň v málo obývaných oblastiach.
- (33) NRO by mali uplatňovať nediskriminačné zásady, aby maloobchodná vetva operátora s významným vplyvom na trhu nemohla mať žiadnu časovú výhodu. Tento operátor by mal byť povinný aktualizovať svoju veľkoobchodnú ponuku pre bitstream, a to skôr, ako začne poskytovať nové maloobchodné služby optickej siete, aby bolo konkurenčným operátorom využívajúcim prístup ponechané primerané obdobie na to, aby mohli reagovať na uvedenie príslušných produktov na trh. Šesť mesiacov sa považuje za primerané obdobie na realizáciu potrebných úprav okrem prípadov, keď existujú účinné záruky, ktoré zabezpečujú nediskriminačný prístup.
- (34) Očakáva sa, že produkty veľkoobchodného širokopásmového prístupu v optickej sieti možno technicky nakonfigurovať spôsobmi, ktoré zabezpečujú vyššiu flexibilitu a kvalitnejšie vlastnosti služieb v porovnaní s produktmi bitstream v sieti s medenými káblmi. S cieľom podporiť hospodársku súťaž maloobchodných produktov je dôležité, aby sa uvedené rozdielne vlastnosti služieb odrazili v rôznych regulovaných produktoch sietí NGA vrátane služieb pre podnikateľov.
- (35) Jednotlivé produkty bitstream, ktoré možno na odberateľskej úrovni rozlíšiť napríklad z hľadiska šírky pásma, spoľahlivosti, kvality služieb alebo iných parametrov, sa môžu poskytovať prostredníctvom danej siete NGA.

- (36) Nové prístupové nápravné opatrenia bude potrebné dôsledne špecifikovať napríklad so zreteľom na technické protokoly a rozhrania, ktoré slúžia na prepojenie optických sietí, prípadne so zreteľom na rozsah a vlastnosti nových nápravných opatrení bitstream. NRO, medzinárodné normalizačné orgány a priemyselné subjekty by mali vzájomne spolupracovať, aby v tejto oblasti vytvorili spoločné technické normy.
- (37) V prípadoch, keď sa uplatňuje cenová regulácia ex ante, by sa prístupové ceny bitstream na veľkoobchodnej úrovni mali odvodzovať prostredníctvom nákladovej orientácie. NRO by mohli použiť iné vhodné metódy cenovej kontroly, napríklad maloobchodného cenového rozpätia, ak existujú dostatočné konkurenčné obmedzenia na odberateľskej vetve operátora s významným vplyvom na trhu. NRO by mali stanoviť rôzne ceny pre rôzne produkty bitstream do takej miery, do akej možno tieto cenové rozdiely zdôvodniť skutočnými nákladmi na poskytovanie služieb, aby tak všetci operátori mohli využívať trvalé rozlíšenie cien na maloobchodnej a veľkoobchodnej úrovni. Riziko, ktoré vzniká operátorovi s významným vplyvom na trhu, by sa pri stanovovaní prístupovej ceny malo náležite zohľadniť.
- (38) Na základe efektívnych nápravných opatrení fyzického prístupu by sa v určitých oblastiach mohlo uloženie povinnosti zabezpečiť veľkoobchodný širokopásmový prístup stať zbytočným z hľadiska zabezpečenia efektívnej hospodárskej súťaže na odberateľskom trhu. Najmä tam, kde operátor s významným vplyvom na trhu zaviedol optickú prístupovú sieť pre domácnosti (FTTH) a alternatívni operátori majú k dispozícii efektívny uvoľnený prístup k optickému vedeniu (najmä zavádzanie bod – bod), NRO môže považovať takýto prístup za postačujúci na zabezpečenie efektívnej hospodárskej súťaže na odberateľskom trhu, a to predovšetkým v husto osídlených oblastiach. Dôsledkom upustenia od uloženia povinnosti zabezpečiť veľkoobchodný širokopásmový prístup na veľkoobchodnej úrovni za takýchto okolností môžu byť lepšie investičné stimuly pre všetkých operátorov a podpora včasného zavedenia.
- (39) Tam, kde je preukázateľné, že funkčným oddelením alebo podobnými dohodami sa dosiahol plne rovnocenný prístup k sieťam NGA pre alternatívnych operátorov a pre odberateľskú trhovú vetvu operátora s významným vplyvom na trhu, a kde existuje dostatočný konkurenčný tlak na odberateľskú trhovú vetvu operátora s významným vplyvom na trhu, majú NRO pri navrhovaní nápravných opatrení pre veľkoobchodný širokopásmový prístup na veľkoobchodnej úrovni viac flexibility. Najmä cena produktu bitstream by sa mohla ponechať na trh. Dôsledná kontrola, ako aj realizácia primeranej skúšky stlačenia marže, ako je uvedené vyššie, by mali veľký význam pri predchádzaní dôsledkom narúšajúcim hospodársku súťaž.
- (40) Operátori, ktorí aktuálne využívajú prístup, majú legítimný záujem na tom, aby získali dostatočné množstvo času a mohli sa pripraviť na zmeny významne ovplyv-

ňujúce ich investície a obchodný prípad. Pri neexistencii obchodnej zmluvy by NRO mali zabezpečiť zavedenie primeraného plánu migrácie. Takýto plán migrácie by mal byť transparentný a vyvinutý na dostatočne detailnej úrovni, aby sa operátori aktuálne využívajúci prístup mohli pripraviť na zmeny vrátane pravidiel pre akúkoľvek spoločnú prácu záujemcov o pripojenie a operátora s významným vplyvom na trhu, ako aj pre presné možnosti vyradovania bodov prepojenia z prevádzky. Na vhodné prechodné obdobie by sa mali povinnosti operátorov s významným vplyvom na trhu zachovať. Toto prechodné obdobie by malo byť súbežné so štandardným investičným obdobím na zabezpečenie uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu alebo k úseku vedenia, ktoré spravidla trvá päť rokov. V prípade, že operátor s významným vplyvom na trhu poskytuje rovnocenný prístup k hlavnému rozvážaču (MDF), môže NRO rozhodnúť o stanovení kratšieho obdobia.

- (41) Tam, kde sa operátor s významným vplyvom na trhu chystá vymeniť časť svojej existujúcej prístupovej siete s medenými káblami za optickú a plánuje odstaviť z prevádzky používané body prepojenia, mal by o tom informovať NRO a taktiež v súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 2002/19/ES zabezpečiť, aby podniky využívajúce prístup k sieti operátora s významným vplyvom na trhu získali o tomto plánovanom kroku včas informácie a tak mohli zodpovedajúcim spôsobom upraviť svoje siete aj plány na ich rozširovanie. NRO by mali vymedziť formu aj mieru detailnosti uvedených informácií, pričom súčasne zabezpečia, že uvedené informácie sa využijú len na ten účel, na ktorý sú určené, a že dôvernosc prísľušných informácií sa zachová počas celého procesu,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Cieľ a pôsobnosť

1. Cieľom tohto odporúčania je pomôcť rozvoju jednotného trhu zlepšením právnej istoty a podporovaním investícií, hospodárskej súťaže a inovácií na trhu so službami širokopásmového prístupu najmä pri prechode na prístupové siete novej generácie (NGA).
2. Týmto odporúčaním sa ustanovuje spoločný prístup pri podporovaní jednotného zavádzania nápravných opatrení v súvislosti so sieťami NGA na základe postupu analýzy trhu v zmysle smerníc 2002/19/ES a 2002/21/ES.
3. Ak v súvislosti s postupom analýzy trhu uskutočnenej podľa článku 16 smernice 2002/21/ES uvažujú NRO o uložení regulačných nápravných opatrení, mali by navrhnuť účinné nápravné opatrenia v súlade s uvedenými smernicami a spoločným prístupom stanoveným v tomto odporúčaní. Regulačný rámec poskytuje NRO súbor nápravných opatrení, čo im umožňuje vypracovať vhodné opatrenia na riešenie zlyhaní trhu a dosiahnuť plánované regulačné ciele v každom členskom štáte. NRO by mali brať do úvahy dohody, ktoré operátori

uzavreli s cieľom diverzifikovať riziko zavedenia optických sietí na pripojenie domácností alebo budov a zároveň podporiť hospodársku súťaž.

Jednotný prístup

4. NRO by mali využiť svoje právomoci v zmysle článku 5 smernice 2002/21/ES na to, aby zabezpečili, že im operátor s významným vplyvom na trhu poskytne všetky informácie potrebné na navrhnutie primeraných regulačných nápravných opatrení pri prechode na siete NGA, ako napríklad informácie o plánovaných zmenách topológie svojej siete alebo dostupnosti káblovodov.
5. Preskúmanie trhov 4 a 5 z odporúčania 2007/879/ES by malo zohľadňovať siete NGA a každý NRO by ho mal uskutočniť koordinovane a načas. NRO by mali zabezpečiť, aby boli povinné nápravné opatrenia na trhoch 4 a 5 vo vzájomnom súlade.
6. Tam, kde analýzy príslušného trhu ukazujú, že trhové podmienky zostávajú približne rovnaké, by v priebehu príslušných období preskúmania mali NRO uplatňovať jednotný regulačný prístup. Ak je to možné, NRO by mali odôvodniť svoje rozhodnutia o tom, akým spôsobom zamýšľajú prispôsobiť nápravné opatrenia na trhoch 4 a 5 pri budúcich preskúmaniach trhu ako reakciu na pravdepodobné zmeny trhových okolností.
7. Pri uplatňovaní symetrických opatrení podľa článku 12 smernice 2002/21/ES, ktorými sa zaručuje prístup k inžinierskej infraštruktúre a k ukončovacej časti podniku, by NRO mali prijať vykonávacie opatrenia podľa článku 5 smernice 2002/19/ES.
8. Ak sa optické káble zavádzajú v prístupovej sieti na „zelenej lúke“, NRO by od operátora s významným vplyvom na trhu nemali vyžadovať ani zavedenie súbežnej siete s medenými káblami, aby si tak splnil súčasné povinnosti vrátane povinností univerzálnej služby, a zároveň by mu mali umožniť poskytovanie akýchkoľvek existujúcich regulovaných produktov alebo služieb vo forme funkčne rovnocenných produktov alebo služieb poskytovaných cez optické vedenie.

Geografické rozdiely

9. NRO by mali preskúmať rozdiely v podmienkach hospodárskej súťaže v rôznych geografických oblastiach s cieľom určiť, či je zabezpečené vymedzenie geografických trhov na nižšej ako vnútroštátnej úrovni alebo uloženie rozdielnych nápravných opatrení. Ak sú rozdiely medzi podmienkami hospodárskej súťaže stále a výrazné, NRO by mali vymedziť geografické trhy na nižšej ako vnútroštátnej úrovni v súlade s odporúčaním 2007/879/ES. V iných prípadoch by NRO mali kontrolovať, či zavádzanie sietí NGA a následný vývoj

podmienok hospodárskej súťaže na geograficky vymedzenom trhu zaručujú uloženie rozdielnych nápravných opatrení.

10. Ak boli v minulosti na trhu 5 identifikované geografické trhy na nižšej ako vnútroštátnej úrovni alebo nápravné opatrenia závislé od produktov na trhu 4, pričom po zavedení sietí NGA sa môžu stať nadbytočnými, mali by sa takéto rozdelenia trhu alebo nápravné opatrenia preskúmať.

Vymedzenie pojmov

11. Na účel tohto odporúčania platí toto vymedzenie pojmov:

„Prístupové siete novej generácie (NGA)“ sú káblové prístupové siete, ktoré sa tvoria úplne alebo čiastočne optickými prvkami a ktoré sú schopné poskytovať služby širokopásmového prístupu s vylepšenými vlastnosťami (ako je napríklad vyššia priepustnosť) v porovnaní so službami poskytovanými prostredníctvom existujúcich sietí s medenými káblami. Vo väčšine prípadov sú siete NGA výsledkom modernizácie existujúcich prístupových sietí s medenými alebo koaxiálnymi káblami.

„Inžinierska infraštruktúra“ sú fyzické zariadenia účastníkeho vedenia zriadeného podnikom elektronických komunikácií na účely umiestnenia káblov účastníckych vedení, ako sú medené drôty, optické vlákna a koaxiálne káble. Bežne, nie však výhradne, ide o podzemné alebo nadzemné časti majetku, ako sú subkanály, káblovody, šachty a stožiare.

„Káblovod“ je podzemná rúrka alebo vedenie používané na umiestnenie káblov (optických, medených alebo koaxiálnych) či transportných alebo prístupových sietí.

„Šachty“ sú otvory, obvyčajne vybavené poklopom, cez ktoré majú osoby prístup do podzemného priestoru používaného na umiestnenie prístupového bodu na zaistenie krížového prepojenia alebo vykonávania údržby na podzemných elektronických komunikačných kábloch.

„Metropolitný prístupový bod (MPoP)“ je miesto prepojenia medzi prístupovou a transportnou sieťou operátora siete NGA. V prípade prístupovej siete s medenými káblami je toto miesto identické s hlavným rozvážačom (MDF). Všetky pripojenia účastníkov siete NGA v danej oblasti (obvyčajne mesto alebo časť mesta) sú centralizované na MPoP na optickom rozvážači (ODF). Z ODF sú účastnícke vedenia siete NGA pripojené k zariadeniu transportnej siete operátora NGA alebo iných operátorov, prípadne prostredníctvom backhaul vedení, keď zariadenie nie je umiestnené v MPoP.

„Distribučný bod“ je spojovací uzol siete NGA, odkiaľ sa jeden alebo viac káblov z optického vlákna z MPOp (vstupná časť) rozdeľuje a odkiaľ sú distribuované na pripojenie do priestorov koncových užívateľov (ukončovacia časť). Distribučný bod väčšinou slúži pre niekoľko budov alebo domov. Môže sa nachádzať buď v suteréne budovy (v prípade viacbytových jednotiek), alebo na ulici. V distribučnom bode sa nachádza rozvádzač pripájajúci ukončovacie káble, prípadne nenapájané zariadenia, ako napríklad optické rozdeľovače.

„Ukončovacia časť“ je časť prístupovej siete NGA, ktorá spája priestory koncového užívateľa s prvým distribučným bodom. Ukončovacia časť teda zahŕňa vertikálnu káblovú inštaláciu v budove, prípadne aj horizontálnu inštaláciu, až po optický rozdeľovač, ktorý je umiestnený v suteréne budovy alebo v neďalekej šachte.

„FTTH“ sieť alebo „optická prístupová sieť do domácnosti“ je prístupová sieť pozostávajúca z liniek optického vlákna tak vstupnej, ako aj ukončovacej časti prístupovej siete, t. j. pomocou optických vlákien pripája priestory zákazníka (domácnosť alebo byt v prípade viacbytových jednotiek) k MPOp. Na účely tohto textu bude pojem FTTH sieť označovať „optickú prístupovú sieť do domácnosti“ aj „optickú prístupovú sieť do budovy“ (FTTB).

„Viacvláknová optická sieť FTTH“ je istá forma zariadenia optickej siete, pri ktorej investor rozmiestni viac optických káblov, ako je skutočne nutné na jeho vlastné účely, a to tak vo vstupných, ako aj v ukončovacích častiach prístupovej siete, na účely predaja prístupu k ďalším optickým káblom iným operátorom najmä formou nezrušiteľných práv na používanie (IRU).

„Spoločné investovanie do FTTH siete“ je dohoda medzi nezávislými poskytovateľmi elektronických komunikačných služieb so zámerom zriadiť FTTH sieť spoločne, a to najmä v redšie osídlených oblastiach. Spoločné investovanie zahŕňa rôzne druhy zákonných dohôd, bežne však spoluinvestori vybudujú sieťovú infraštruktúru a následne spoločne využívajú fyzický prístup k tejto infraštruktúre.

Prístup k fyzickej sieťovej infraštruktúre na veľkoobchodnej úrovni (trh 4)

12. Ak sa na trhu 4 nachádza operátor s významným vplyvom na trhu, NRO by tu mali uplatňovať vhodnú skupinu nápravných opatrení najmä pri zohľadnení zásad stanovených ďalej.

Prístup k inžinierskej infraštruktúre operátora s významným vplyvom na trhu

13. Ak v káblovodoch existuje voľná kapacita, NRO by mali nariadiť povinné zaručenie prístupu k inžinierskej infraštruktúre. Prístup by sa mal poskytovať v súlade so zásadou rovnocennosti, ako je stanovená v prílohe II.
14. NRO by taktiež mali zabezpečiť, aby sa prístup k existujúcej inžinierskej infraštruktúre poskytoval za nákladovo orientované ceny v zmysle prílohy I.

15. Ak existuje žiadosť o referenčnú ponuku na prístup k inžinierskej infraštruktúre, NRO by túto ponuku mali nariadiť v čo najskoršom termíne. Referenčná ponuka by nemala byť stanovená neskôr ako šesť mesiacov po tom, ako bola takáto žiadosť podaná.
16. NRO by mali operátora s významným vplyvom na trhu v súlade s trhovým dopytom motivovať, alebo ak to vnútroštátna legislatíva umožňuje, ukladať mu povinnosť pri výstavbe inžinierskej infraštruktúry nainštalovať dostatočnú kapacitu aj pre iných operátorov, aby boli tieto zariadenia využité.
17. NRO by mali spolu s inými orgánmi pracovať na zriadení databázy obsahujúcej informácie o geografickom umiestnení, dostupnej kapacite a iných fyzických vlastnostiach inžinierskej infraštruktúry, ktoré by sa dali použiť na zriaďovanie optických sietí na danom trhu alebo v danom trhovom segmente. Uvedená databáza by mala byť prístupná všetkým operátorom.

Prístup k ukončovacej časti v prípade optickej prístupovej siete pre domácnosti (FTTH)

18. Ak operátor s významným vplyvom na trhu zriadi sieť FTTH, mali by mu NRO okrem povinnosti zabezpečiť prístup k inžinierskej infraštruktúre uložiť aj povinnosť zabezpečiť prístup k ukončovacej časti prístupovej siete operátora s významným vplyvom na trhu vrátane káblovej inštalácie v budove. Na tento účel by NRO mali nariadiť operátorovi s významným vplyvom na trhu, aby poskytol podrobné informácie o architektúre prístupovej siete, a po konzultácii s prípadnými záujemcami o prístup na tému možných prístupových miest určiť, kde by sa malo nachádzať distribučné miesto ukončovacej časti prístupovej siete na účely povinného zabezpečenia prístupu v súlade s článkom 12 ods. 1 smernice 2002/19/ES. Pri tomto určovaní by NRO mali vziať do úvahy skutočnosť, že distribučný bod bude musieť prijať dostatočný počet pripojení konečných používateľov, aby bolo pre zájemcu o pripojenie výhodné z obchodného hľadiska.
19. Operátor s významným vplyvom na trhu by mal byť povinný zabezpečiť prístup k distribučným bodom v súlade so zásadou rovnocennosti, ako je stanovená v prílohe II. Ak existuje žiadosť o referenčnú ponuku na prístup k ukončovacej časti, NRO by mali takúto žiadosť nariadiť čo najskôr. Referenčná ponuka by nemala byť stanovená neskôr ako šesť mesiacov po tom, ako bola takáto žiadosť podaná.
20. NRO by mali taktiež zabezpečiť, aby sa prístup k ukončovacej časti poskytoval za nákladovo orientované ceny v zmysle prílohy I.
21. NRO by mali operátora s významným vplyvom na trhu v súlade s trhovým dopytom motivovať, alebo ak to vnútroštátna legislatíva umožňuje, ukladať mu povinnosť nainštalovať do ukončovacej časti viacvláknové optické káble.

Uvoľnený prístup k optickému vedeniu v prípade optickej prístupovej siete pre domácnosti (FTTH)

22. Podľa zásad ustanovených v smernici 2002/19/ES⁽¹⁾ by NRO v prípade, že operátor s významným vplyvom na trhu zavedie sieť FTTH, mali v zásade nariadiť povinné zabezpečenie uvoľneného prístupu k optickému vedeniu. Výnimky by mohli byť odôvodnené iba v geografických oblastiach, kde by prítomnosť viacerých alternatívnych infraštruktúr, ako napríklad optickej prístupovej siete pre domácnosti (FTTH) a/alebo káblových sietí v kombinácii s konkurenčnými ponukami prístupu, mohla vytvoriť účinnú hospodársku súťaž na odberateľskej trhovej úrovni. Uloženie povinnosti poskytnúť uvoľnený prístup k optickému vedeniu by mali sprevádzať primerané opatrenia zabezpečujúce spoločné umiestnenie a backhaul. Prístup by sa mal poskytnúť na vhodnom mieste siete, ktoré normálne predstavuje metropolitný prístupový bod (MPoP).
23. NRO by mali nariadiť zabezpečenie uvoľnenému prístupu k optickému vedeniu bez ohľadu na architektúru siete a technológiu, ktorú operátor s významným vplyvom na trhu použil.
24. Aktuálna referenčná ponuka neviazaného prístupu k účastníckej prípojke (LLU) by sa mala čo najskôr doplniť, aby zahŕňala aj uvoľnený prístup k optickému vedeniu. V prílohe II k smernici 2002/19/ES sa uvádza minimálny zoznam podmienok, ktoré musia tvoriť súčasť referenčnej ponuky LLU a ktoré by sa mali *mutatis mutandis* uplatňovať pri uvoľnenom prístupe k optickému vedeniu. Referenčná ponuka by sa mala stanoviť čo najskôr, v každom prípade nie neskôr ako šesť mesiacov po tom, ako NRO uložil povinnosť zabezpečiť prístup.
25. Cena uvoľneného prístupu k optickému vedeniu by mala byť nákladovo orientovaná. Dodatočné a vyčísliteľné investičné riziko, ktoré operátorovi s významným vplyvom na trhu vzniká, by mali NRO náležite zohľadniť pri stanovovaní ceny za uvoľnený prístup k optickému vedeniu. V zásade by sa toto riziko malo zohľadniť vo forme bonusu zahrnutého do nákladov na kapitál v súvislosti s príslušnou investíciou, ako je stanovené v prílohe I.
26. NRO by taktiež mali posúdiť cenové režimy, ktoré navrhuje operátor s významným vplyvom na trhu, s cieľom diverzifikovať investičné riziko. NRO by s uvedenými cenovými režimami mali súhlasiť iba vtedy, ak podľa nich operátor s významným vplyvom na trhu poskytol všetky relevantné informácie súvisiace s investíciou a ak tieto režimy nemajú diskriminačný ani vylučujúci účinok. Kritériá na posudzovanie takýchto cenových režimov sú uvedené v prílohe I.
27. V takých prípadoch by NRO mali zabezpečiť, aby sa medzi veľkoobchodnými a maloobchodnými cenami zachovala dostatočná marža a umožňovala efektívnemu konkurentovi vstúpiť na trh. NRO by teda mali overiť cenovú politiku operátora s významným vplyvom na trhu, a to náležite špecifikovanou skúškou stláčania marže náležitej časovej lehoty. NRO by mali vopred riadne špecifikovať metodiku, ktorou budú postupovať pri určovaní tzv. testu imputácie,

parametre pre skúšku stláčania marže, ako aj nápravný mechanizmus v prípade zistenia stláčania marže.

28. Ak sú podmienky hospodárskej súťaže v oblasti pokrytej spoločným zavádzaním FTTH sietí s viacvláknovými optickými káblami zo strany spoluinvestorov výrazne rozdielne, t. j. také, aby opodstatnili vymedzenie samostatného geografického trhu, mali by NRO v priebehu analýzy trhu preskúmať, či je na základe úrovne hospodárskej súťaže v súvislosti s infraštruktúrou, ktorá je výsledkom spoločnej investície, so zreteľom na daný trh zaručený vznik operátora s významným vplyvom na trhu. V tejto súvislosti by NRO mali predovšetkým preskúmať, či každý spoluinvestor využíva striktné rovnocenný a nákladovo orientovaný prístup k spoločnej infraštruktúre a či spoluinvestori efektívne súťažia na odberateľskom trhu. Taktiež by mali preskúmať, či spoluinvestori inštalujú káblovodov s dostatočnou kapacitou, aby mohli tretie strany používať a poskytovať nákladovo orientovaný prístup k týmto kapacitám.

Povinnosti poskytovať prístup v prípade optických prístupových sietí s vláknom privádzaným do uzla (FTTN)

29. NRO by mali zaviesť povinnosť zabezpečiť uvoľnený prístup k úseku medeného vedenia. Nápravné opatrenie pre uvoľnený prístup k úseku medeného vedenia by malo byť nahradené opatreniami vzťahujúcimi sa na backhaul a Ethernet backhaul, ako aj doplnkovými nápravnými opatreniami zabezpečujúcimi jeho efektívnosť a výhodnosť, ako je nediskriminačný prístup k zariadeniam spoločného umiestnenia, alebo ak neexistujú, ekvivalentného spoločného umiestnenia. Referenčná ponuka by mala byť stanovená čo najskôr, v každom prípade nie neskôr ako šesť mesiacov po tom, ako NRO uložil povinnosť zabezpečiť prístup.
30. Ak NRO uložia povinnosť zabezpečiť uvoľnený prístup k úseku medeného vedenia, malo by sa od operátora s významným vplyvom na trhu vyžadovať, aby do aktuálnej referenčnej LLU ponuky doplnil všetky potrebné položky. Ceny za prístup k všetkým položkám by mali byť nákladovo orientované v zmysle prílohy I.

Veľkoobchodný širokopásmový prístup (trh 5)

31. Ak sa na trhu 5 nachádza operátor s významným vplyvom, mali by sa pre existujúce služby a pre ich náhrady v reťazcoch zachovať alebo pozmeniť a doplniť nápravné opatrenia veľkoobchodného širokopásmového prístupu. NRO by mali posúdiť použitie veľkoobchodného širokopásmového prístupu cez VDSL ako ekvivalentu v reťazcoch za existujúci veľkoobchodný širokopásmový prístup výhradne cez medené prípojky.
32. NRO by mali operátorovi s významným vplyvom na trhu uložiť povinnosť sprístupniť svoje nové produkty veľkoobchodného širokopásmového prístupu v zásade minimálne šesť mesiacov predtým, ako operátor s významným vplyvom na trhu alebo jeho maloobchodná pobočka uvedie na trh vlastné príslušné maloobchodné NGA služby, ak neexistujú iné bezpečnostné opatrenia na zaistenie nediskriminačného prístupu.

⁽¹⁾ Pozri najmä odôvodnenie 19.

33. NRO by mali nariadiť poskytovanie rôznych produktov na veľkoobchodnej úrovni, ktoré najlepšie odrážajú príslušné technologické vlastnosti NGA infraštruktúry z hľadiska šírky pásma a kvality, aby tak bolo alternatívnym operátorom umožnené efektívne súťažiť, a to aj v oblasti podnikateľských služieb.
34. NRO by mali vzájomne spolupracovať na vymedzení primeraných technických špecifikácií pre produkty veľkoobchodného širokopásmového prístupu poskytované cez sieť NGA a poskytovať informácie medzinárodným normalizačným orgánom, aby im tak uľahčili prípravu príslušných priemyselných noriem.
35. NRO by v zásade mali pri povinne poskytovaných produktoch veľkoobchodného širokopásmového prístupu nariadiť nákladovú orientáciu v zmysle prílohy I, pričom je potrebné zohľadniť šírku pásma a kvalitu jednotlivých ponúk na veľkoobchodnej úrovni.
36. NRO by mali rozanalyzovať, či je povinnosť nákladovej orientácie v súvislosti s nariadeným veľkoobchodným širokopásmovým prístupom potrebná na to, aby sa dosiahla efektívna hospodárska súťaž v prípade, že sa funkčné oddelenie alebo iné formy oddelenia preukázali ako efektívne na zabezpečenie rovnocennosti prístupov. V neprítomnosti nákladovej orientácie by NRO mali kontrolovať cenovú politiku operátora s významným vplyvom na trhu, a to riadne špecifikovanou skúškou stlačenia marže.
37. Ak NRO usúdia, že v danej geografickej oblasti existuje efektívny uvoľnený prístup k optickému vedeniu siete operátora s významným vplyvom na trhu a že takýto prístup by mohol viesť k efektívnej hospodárskej súťaži na odberateľskej trhovej úrovni, mali by NRO posúdiť možnosť odstránenia povinnosti zabezpečiť v danej oblasti prístup k bitstream na veľkoobchodnej úrovni.
38. Pri preskúšaní prítomnosti operátora s významným vplyvom na trhu by sa NRO v prípade spoluinvestovania mali riadiť zásadami stanovenými v odseku 28.
- a technológie by ich nemali odstrániť, iba ak by sa dosiahla dohoda o vhodnom pláne migrácie medzi operátorom s významným vplyvom na trhu a operátormi, ktorí aktuálne využívajú prístup k sieti operátora s významným vplyvom na trhu. Pri neexistencii takejto dohody by NRO mali zabezpečiť, aby alternatívni operátori boli najmenej päť rokov vopred informovaní o odstavení bodov prepojenia z prevádzky, ako je napríklad miestna ústredňa; v prípade potreby je nutné zohľadniť vnútroštátne okolnosti. Toto obdobie môže byť kratšie ako päť rokov, ak je v bode prepojenia zabezpečený plne rovnocenný prístup.
40. NRO by mali zaviesť transparentný rámec pre migráciu zo sietí s medenými vlákňami na optické siete. NRO by mali zaistiť, aby systémy a postupy zavedené operátorom s významným vplyvom na trhu vrátane systémov prevádzkovej podpory boli navrhnuté tak, aby alternatívnym poskytovateľom uľahčili prechod na prístupové produkty sietí NGA.
41. NRO by mali využiť svoju právomoc v zmysle článku 5 smernice 2002/21/ES na získanie informácií od operátora s významným vplyvom na trhu týkajúcich sa akýchkoľvek plánov úprav siete, ktoré by mohli ovplyvniť podmienky hospodárskej súťaže na danom trhu alebo čiastkovom trhu. Tam, kde sa operátor s významným vplyvom na trhu chystá vymeniť časť svojej existujúcej siete s medenými káblami za optickú a plánuje odstaviť z prevádzky používané miesta prepojenia, mali by NRO v súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 2002/19/ES zabezpečiť, aby podniky využívajúce prístup k sieti operátora s významným vplyvom na trhu získali o tomto plánovanom kroku včas informácie a tak mohli zodpovedajúcim spôsobom upraviť svoje siete aj plány na ich rozširovanie. NRO by mali vymedziť formu aj mieru detailnosti uvedených informácií a zabezpečiť, že sa zachová dôverynosť poskytnutých informácií.
42. Toto odporúčanie je určené členským štátom.

V Bruseli 20. septembra 2010

Migrácia

39. Existujúce povinnosti operátora s významným vplyvom na trhu v súvislosti s trhmi 4 a 5 by sa mali uplatňovať naďalej a zmeny aktuálnej sieťovej architektúry

Za Komisiu
Neelie KROES
podpredsedníčka

PRÍLOHA I

Zásady stanovovania cien a riziko**1. SPOLOČNÉ ZÁSADY STANOVOVANIA CIEN ZA PRÍSTUP DO SIETÍ NGA**

Podľa článku 8 ods. 2 smernice 2002/21/ES je úlohou NRO podporovať hospodársku súťaž v oblasti poskytovania elektronických komunikačných sietí, elektronických komunikačných služieb a pridružených zariadení a služieb, a to okrem iného podnecovaním efektívnych investícií do infraštruktúry. Pri určovaní nákladovej základne používanej pri plnení povinnosti nákladovej orientácie podľa článku 13 ods. 1 smernice 2002/19/ES by NRO mali posúdiť, či je zduplikovanie príslušnej prístupovej NGA infraštruktúry hospodársky uskutočniteľné a efektívne. Ak to tak nie je, je prvoradým cieľom vytvoriť medzi odberateľskou vetvou operátora s významným vplyvom na trhu a alternatívnymi sieťovými operátormi skutočne vyrovnané podmienky. Jednotný regulačný prístup môže preto zahŕňať použitie rôznych nákladových základní zo strany NRO pri výpočte nákladovo orientovaných cien pre replikovateľné a nereplikovateľné aktíva alebo aspoň upraviť parametre, o ktoré sa v druhom uvedenom prípade opierajú ich nákladové metódy.

V prípadoch, keď ziskovosť investícií do sietí NGA závisí od neistých faktorov, ako napríklad od predpokladu výrazne vyšších priemerných príjmov na používateľa alebo zvýšených trhových podielov, NRO by mali posúdiť, či náklady na kapitál odrážajú vyššie riziko investícií vo vzťahu k investíciám do aktuálnej siete s medeným vedením. Taktiež by bolo možné použiť iný mechanizmus, ktorý slúži na prerozdelenie investičného rizika medzi investorov a záujemcov o prístup a zároveň na podporu prenikania na trh, ako napríklad stanovenie cien za dlhodobý prístup alebo objemové zľavy. Uvedený mechanizmus stanovovania cien by mal NRO preskúmať v súlade s kritériami uvedenými v odsekoch 7 a 8 nižšie.

S cieľom presadiť povinnosti nákladovej orientácie by NRO mali nariadiť oddelenie účtovníctva v zmysle článku 11 smernice 2002/19/ES. Oddelené účty pre NGA infraštruktúru a/alebo súčasti služieb, ku ktorým sa povinne poskytuje prístup, musia byť zriadené tak, aby NRO mohli: i) určiť náklady na všetky aktíva relevantné na určenie prístupových cien (vrátane odpisov a zmeny ocenenia) a ii) efektívne kontrolovať, či operátor s významným vplyvom na trhu poskytuje prístup ostatným účastníkom trhu a vlastnej odberateľskej vetve za rovnakých podmienok a za rovnaké ceny. V rámci tejto kontroly by sa mali vykonávať aj skúšky stlačenia marže. Náklady by sa mali prerozdeľovať medzi jednotlivé produkty na veľkoobchodnej a maloobchodnej úrovni na základe objektívnych kritérií spočívajúcich vo vstupoch, ktoré predchádzajú zdvojenému počítaniu.

NRO by mali vytvoriť odhad hodnoty prírastkových nákladov, ktoré sú potrebné na zabezpečenie prístupu k dotknutým zariadeniam. Tieto náklady sa vzťahujú na objednávanie a poskytovanie služieb prístupu k inžinierskej infraštruktúre alebo optickej sieti, náklady na prevádzku a údržbu informatických systémov a prevádzkové náklady súvisiace s riadením veľkoobchodného produktu. Náklady by mali byť rovnomerne prerozdelené medzi všetky podniky využívajúce prístup vrátane odberateľskej vetvy operátora s významným vplyvom na trhu.

2. STANOVOVANIE CIEN ZA PRÍSTUP K INŽINIERSKEJ INFRAŠTRUKTÚRE

Prístup k existujúcej inžinierskej infraštruktúre operátora s významným vplyvom na trhu 4 by sa mal povinne poskytovať za nákladovo orientované ceny. NRO by mali regulovať prístupové ceny k inžinierskej infraštruktúre v súlade s metodikou použitou na stanovenie cien uvoľneného prístupu k medenému vedeniu. NRO by mali zabezpečiť, aby prístupové ceny odrážali efektívne vynaložené náklady zo strany operátora s významným vplyvom na trhu. NRO by mali predovšetkým zohľadniť skutočnú životnosť príslušnej infraštruktúry a možné úspory operátora s významným vplyvom na trhu pri jej zavádzaní. Prístupové ceny by mali zachytávať náležitú hodnotu danej infraštruktúry vrátane jej odpisovania.

Pri stanovovaní ceny za prístup do inžinierskej infraštruktúry by NRO nemali rizikový profil považovať za odlišný od rizikového profilu medenej infraštruktúry okrem prípadov, keď operátorovi s významným vplyvom na trhu vznikli konkrétne náklady na inžinierske práce – nad rámec normálnych nákladov na údržbu – pri zavádzaní siete NGA.

3. STANOVOVANIE CIEN ZA PRÍSTUP K UKONČOVACEJ ČASTI V PRÍPADE OPTICKEJ PRÍSTUPOVEJ SIETE PRE DOMÁCNOSTI (FTTH)

NRO by mali stanovovať ceny za prístup k distribučnému bodu v súlade s metodikou použitou na stanovenie cien uvoľneného prístupu k medenému vedeniu. NRO by mali zabezpečiť, aby prístupové ceny odrážali efektívne vynaložené náklady zo strany operátora s významným vplyvom na trhu vrátane prípadného bonusu za vyššie riziko odrážajúceho akékoľvek dodatočné a vylíšiteľné riziko, ktoré vznikne operátorovi s významným vplyvom na trhu.

4. STANOVOVANIE CIEN ZA PRÍSTUP K OPTICKEJ SIETI V MPOP MIESTE V PRÍPADE SIETE FTTH (UVOĽNENÝ PRÍSTUP K OPTICKÉMU VEDENIU)

Pri stanovovaní ceny za uvoľnený prístup k optickému vedeniu by NRO mali zahrnúť bonus za vyššie riziko odrážajúci akékoľvek dodatočné a vyčísľateľné riziko, ktoré vznikne operátorovi s významným vplyvom na trhu. Odhad rizikového bonusu by sa mal vypracovať podľa metodiky stanovenej v odseku 6 nižšie. Dodatočná flexibilita cien by sa mala zabezpečiť v súlade s odsekmi 7 a 8 nižšie.

V zmysle zásady nediskriminácie by mala byť cena, ktorú operátor s významným vplyvom na trhu účtuje svojej odberateľskej vetve, rovnaká ako cena, ktorú účtuje tretím stranám.

5. STANOVOVANIE CIEN ZA PRÍSTUP K ÚSEKU MEDENÉHO VEDENIA V PRÍPADE OPTICKÝCH PRÍSTUPOVÝCH SIETÍ S VLÁKNOM PRIVÁDZANÝM DO UZLA (FTTN)

NRO by mali zabezpečiť nákladovo orientovaný prístup k všetkým položkám potrebným na poskytovanie uvoľneného prístupu k úseku vedenia opatrení backhaul a doplnkových nápravných opatrení, ako je nediskriminačný prístup k zariadeniam spoločného umiestnenia, alebo ak neexistujú, ekvivalentného spoločného umiestnenia.

Regulované prístupové ceny by nemali byť vyššie ako náklady, ktoré vznikli efektívnemu operátorovi. Na tieto účely by v prípade možnosti mohli NRO zvážiť zhodnotenie týchto nákladov pomocou vzostupného modelu alebo porovnávacích kritérií hodnotenia.

Pri stanovovaní ceny za prístup k úseku medeného vedenia by NRO nemali považovať rizikový profil za odlišný od rizikového profilu existujúcej medenej infraštruktúry.

6. KRITÉRIÁ NA STANOVENIE RIZIKOVÉHO BONUSU

Investičné riziko by malo byť zohľadnené prostredníctvom rizikového bonusu začleneného do nákladov kapitálu. Návrhnosť kapitálu uvoľneného pre investície *ex ante* do sietí NGA by mala vytvoriť rovnováhu medzi zabezpečovaním primeraných stimulov pre investície zo strany podnikov na jednej strane (vrátane dostatočne vysokej miery návratnosti) a podporovaním efektívnosti prerozdelenia, trvalo udržateľnej hospodárskej súťaže a maximálnych výnosov pre spotrebiteľov na strane druhej (vrátane miery návratnosti, ktorá nie je nadmerná). S cieľom zabezpečiť takúto situáciu by NRO, tam kde je to opodstatnené, mali pri výpočte vážených priemerných kapitálových nákladov (WACC) aktuálne realizovanom pri stanovovaní ceny za uvoľnený prístup k medenému vedeniu zahrnúť v priebehu obdobia návratnosti investície určité navýšenie, ktoré by odrážalo investičné riziko. Pre rozdelenie zdrojov príjmov pri výpočte vážených priemerných kapitálových nákladov (WACC) je potrebné vziať do úvahy všetky rozmery investovaného kapitálu vrátane primeraných nákladov na prácu, stavebných nákladov, predpokladaného zvýšenia efektívnosti a konečnú hodnotu aktív v súlade s odôvodnením 20 smernice 2002/19/ES.

NRO by mali urobiť odhad investičného rizika okrem iného tak, že zohľadnia nasledujúce faktory neistoty: i) neistotu súvisiacu s dopytom na maloobchodnej a veľkoobchodnej úrovni; ii) neistotu súvisiacu s nákladmi na zavedenie siete, inžinierske práce a manažérsku realizáciu; iii) neistotu súvisiacu s technologickým pokrokom; iv) neistotu súvisiacu s trhovou dynamikou a vývojom stavu súťaže, ako je napríklad miera hospodárskej súťaže súvisiacej s infraštruktúrou a/alebo káblou sieťou, a v) makroekonomickú neistotu. Tieto faktory sa v priebehu času môžu meniť, a to najmä vďaka zvyšujúcemu sa dopytu na maloobchodnej a veľkoobchodnej úrovni. Z tohto dôvodu by NRO mali v pravidelných intervaloch preskúmať situáciu a v priebehu času upravovať hodnotu rizikového bonusu s ohľadom na zmeny vyššie uvedených faktorov.

Kritériá, ako je existencia úspor z rozsahu (najmä ak sa investícia realizuje iba v mestskej oblasti), vysoké podiely na maloobchodnom trhu, kontrola nevyhnutnej infraštruktúry, úspory prevádzkových nákladov, výnosy z predaja nehnuteľností, ako aj privilegovaný prístup na kapitálový a dlhový trh, môžu operátorovi s významným vplyvom na trhu zmierniť riziko investícií do sietí NGA. Tieto hľadiská by mali NRO pri preskúmaní rizikového bonusu taktiež pravidelne prehodnocovať.

Vyššie uvedené posúdenia sa vzťahujú najmä na investície do prístupových sietí pre domácnosti (FTTH). Na druhej strane však investície do prístupových sietí s vláknom privádzaným do uzla (FTTN), ktoré predstavujú čiastočnú modernizáciu existujúcej prístupovej siete (ako napríklad VDSL), majú za normálnych okolností výrazne nižší rizikový profil ako investície do FTTH siete, a to aspoň v málo obývaných oblastiach. Ide tu najmä o oveľa nižšiu úroveň neistoty v súvislosti s dopytom po šírke pásma, ktoré je potrebné poskytnúť prostredníctvom FTTN/VDSL sietí, a celkové kapitálové požiadavky sú taktiež nižšie. Preto by regulované ceny za veľkoobchodný širokopásmový prístup využívajúce FTTN/VDSL mali zohľadňovať všetky príslušné investičné riziká a tieto riziká by sa nemali pokladať za riziká podobného rozsahu ako riziká súvisiace s prístupovými produktmi na veľkoobchodnej úrovni využívajúcimi FTTH sieť. Pri stanovovaní rizika v súvislosti s veľkoobchodným širokopásmovým prístupom využívajúcim FTTN/VDSL by NRO mali náležite posúdiť tieto faktory a nemali by zo zásady schváliť cenové režimy uvedené v odsekoch 7 a 8 nižšie. NRO by mali verejne konzultovať o svojich metódach, ktorými určujú hodnotu rizikového bonusu.

7. KRITÉRIÁ NA POSÚDENIE STANOVOVANIA CIEN PRI DLHODOBOM PRÍSTUPE V PRÍPADE OPTICKEJ PRÍSTUPOVEJ SIETE PRE DOMÁCNOSTI (FTTH)

Prístupové ceny upravené pre riziko súvisiace s dlhodobým prístupom sa môžu meniť v závislosti od časového obdobia, na ktoré sa prijímajú záväzky o poskytovaní prístupu. Zmluvy o dlhodobom prístupe budú za nižšiu cenu za prístupové vedenie ako zmluvy o krátkodobom prístupe. Ceny za dlhodobý prístup by mali zohľadňovať iba zníženie rizika pre investora, a preto nemôžu byť nižšie ako nákladovo orientovaná cena, ktorá sa už nezvyšuje o rizikový bonus vyjadrujúci systematické investičné riziko. Podľa dlhodobých zmlúv by podniky získali úplnú kontrolu nad fyzickými aktívami, čo by im taktiež umožnilo zapojiť sa do sekundárneho obchodovania. Krátkodobé zmluvy by boli k dispozícii bez dlhodobých záväzkov, teda logicky za vyššie ceny za prístupové vedenie, s prístupovými cenami odrážajúcimi potenciálnu hodnotu súvisiacu s flexibilitou tohto druhu prístupu, ktorú záujemca o prístup využíva.

Stanovovanie cien pri dlhodobom prístupe by však mohol operátor s významným vplyvom na trhu v priebehu času zneužiť na to, aby predával svoje maloobchodné služby za ceny nižšie ako regulované veľkoobchodné ceny (keďže by pri dlhobohvej viazanosti účtoval vlastnej odberateľskej vetve nízke ceny), čím by vylúčil z trhu iných účastníkov. Okrem toho alternatívni poskytovatelia s menšou zákazníckou základňou a nejasnými obchodnými vyhládkami čelia väčšiemu riziku. Nemusia byť schopní zaviazat sa na odber na dlhé obdobie. Môžu byť teda nútení rozvrhnúť svoje investície a kúpiť regulovaný prístup až v neskoršom štádiu.

Z uvedených dôvodov by bolo stanovovanie cien za dlhodobý prístup prijateľné, iba ak by NRO zabezpečili splnenie nasledujúcich podmienok:

- a) ceny pri dlhobohvej viazanosti odrážajú len zníženie rizika pre investora a
- b) v náležitej časovej lehote sa medzi veľkoobchodnými a maloobchodnými cenami zachová dostatočná marža, aby bolo efektívnemu konkurentovi umožnené vstúpiť na odberateľský trh.

8. KRITÉRIÁ NA POSÚDENIE OBJEMOVÝCH ZLIAV V PRÍPADE OPTICKEJ PRÍSTUPOVEJ SIETE PRE DOMÁCNOSTI (FTTH)

Prístupové ceny upravené pre riziko súvisiace s objemovými zľavami odrážajú skutočnosť, že investičné riziko sa znižuje s celkovým počtom už predaných optických prípojkov v danej oblasti. Investičné riziko je úzko späté s počtom optických prípojkov, ktoré ostávajú nevyužívané. Čím vyšší pomer využívaných optických prípojkov, tým nižšie riziko. Z tohto dôvodu by sa prístupové ceny mohli meniť v závislosti od predaného objemu. Jednotná úroveň zľavy by mala byť povolená, ak sa poskytuje všetkým operátorom, ktorí sa kvalifikujú, a to za jednotnú cenu za vedenie. NRO by mali určiť objem vedení, ktorý by mal byť odkúpený, aby bolo možné poskytnúť takúto objemovú zľavu, pričom je potrebné zohľadniť odhad minimálneho operačného rozsahu potrebného pre záujemcu o prístup, aby bolo možné na trhu efektívne súťažiť, a potrebu zachovať štruktúru trhu s dostatočným počtom oprávnených operátorov na zabezpečenie efektívnej hospodárskej súťaže. Takáto objemová zľava by mala zohľadňovať iba zníženie rizika pre investora, a preto nemôže mať za následok ceny nižšie ako nákladovo orientovaná cena, ktorá sa už nezvyšuje o rizikový bonus vyjadrujúci systematické investičné riziko. Vzhľadom na to, že by sa rizikový bonus mal normálne po celkovom zvýšení maloobchodného a veľkoobchodného dopytu znížiť, mala by sa aj objemová zľava úmerným spôsobom znížiť a mala by sa stať neopodstatnenou, ak maloobchodný a veľkoobchodný dopyt dosahuje vysokú úroveň.

NRO by mali akceptovať objemovú zľavu len vtedy, ak sú splnené nasledujúce podmienky:

- a) jednotná úroveň objemovej zľavy sa vypočítava na oblasť, ktorej veľkosť vhodným spôsobom určí NRO, pričom zohľadní vnútroštátne okolnosti a architektúru siete a uplatňuje sa rovnocenne pre všetkých záujemcov o prístup v danej oblasti ochotných zakúpiť aspoň také množstvo vedení, ktoré umožňuje poskytnutie zľavy, a
- b) objemová zľava odráža len zníženie rizika pre investora a
- c) v náležitej časovej lehote sa medzi veľkoobchodnými a maloobchodnými cenami zachová dostatočná marža, aby bolo efektívnemu konkurentovi umožnené vstúpiť na odberateľský trh.

PRÍLOHA II

Uplatňovanie zásady rovnocennosti v súvislosti s prístupom do inžinierskej infraštruktúry operátora s významným vplyvom na trhu na účely rozvinutia sietí NGA**1. ZÁSADA ROVNOCENNOSTI**

Prístup k inžinierskej infraštruktúre operátora s významným vplyvom na trhu môže predstavovať dôležitý vstup pri zriaďovaní sietí NGA. Aby boli vytvorené skutočne vyrovnané podmienky medzi vstupujúcimi podnikmi a operátorom s významným vplyvom na trhu, je dôležité, aby sa tento prístup poskytoval striktne rovnocenným spôsobom. NRO by mali vyžadovať od operátora s významným vplyvom na trhu, aby prístup do svojej inžinierskej infraštruktúry poskytoval interným záujemcom o prístup a tretím stranám za rovnakých podmienok. Operátor s významným vplyvom na trhu by predovšetkým mal poskytnúť všetky potrebné informácie týkajúce sa charakteristík infraštruktúry a uplatňovať rovnaké postupy pri objednávaní a poskytovaní služieb prístupu. Referenčné ponuky a dohody o úrovni poskytovaných služieb sú pre správne uplatňovanie zásady rovnocennosti mimoriadne dôležité. Na druhej strane je však tiež dôležité, aby operátor s významným vplyvom na trhu nezneužil žiadne nesymetrické informácie o plánoch rozvinutia patriace tretím záujemcom o prístup, ktorými disponuje, na získanie nenáležitej obchodnej výhody.

2. INFORMÁCIE O INŽINIERSKEJ INFRAŠTRUKTÚRE A DISTRIBUČNÝCH MIESTACH

Operátor s významným vplyvom na trhu by mal tretím záujemcom o prístup poskytovať rovnaké množstvo informácií o svojej inžinierskej infraštruktúre, aké je k dispozícii na internej úrovni. K týmto informáciám by mala patriť organizácia inžinierskej infraštruktúry, ako aj technické charakteristiky jednotlivých častí, z ktorých sa infraštruktúra skladá. V prípade možnosti by sa mali poskytnúť aj informácie o geografickom uložení týchto častí vrátane káblovodov, stožiarov a iných fyzických aktív (napr. údržbových komôr), ako aj voľná kapacita v káblovodoch. Geografické umiestnenie distribučných miest a zoznam pripojených budov by mali byť tiež sprístupnené.

Operátor s významným vplyvom na trhu by mal konkretizovať všetky zásahové pravidlá a technické podmienky týkajúce sa prístupu a využívania inžinierskej infraštruktúry a distribučných miest, ako aj jednotlivých častí, z ktorých sa infraštruktúra skladá. Rovnaké pravidlá a podmienky by sa mali uplatňovať na tretích záujemcov o prístup, ako aj pre interných záujemcov.

Operátor s významným vplyvom na trhu by mal poskytovať nástroje na zabezpečenie riadneho prístupu k informáciám, ako sú jednoducho prístupné zoznamy, databázy alebo webové portály. Informácie by sa mali pravidelne aktualizovať tak, aby zohľadňovali vývin a rozvoj infraštruktúry a ďalších zhromaždených informácií, najmä pri realizácii projektov zavádzania optickej siete operátorom s významným vplyvom na trhu alebo inými záujemcami o prístup.

3. OBJEDNÁVANIE A POSKYTOVANIE SLUŽIEB PRÍSTUPU

Operátor s významným vplyvom na trhu by mal zaviesť postupy a nástroje potrebné na zabezpečenie efektívneho prístupu a využívania jeho inžinierskej infraštruktúry a distribučných miest, ako aj jednotlivých častí, z ktorých sa infraštruktúra skladá. Operátor s významným vplyvom na trhu by mal predovšetkým tretím záujemcom o prístup poskytnúť kompletne objednávanie, poskytovanie služieb a systémy riadenia porúch rovnocenné s tými istými službami poskytovanými interným záujemcom o prístup. Mali by sem patriť aj opatrenia na odstránenie preplnenia aktuálne používaných káblovodov.

Žiadosti o informácie v súvislosti s prístupom a využívaním inžinierskej infraštruktúry a distribučných miest, ako aj jednotlivých častí, z ktorých sa infraštruktúra skladá, podané tretími záujemcami o prístup by sa mali spracúvať v rovnakej lehote ako rovnocenné žiadosti podané internými záujemcami o prístup. V súvislosti s postupom riešenia žiadosti by sa mala poskytovať rovnaká miera viditeľnosti a zamietavé odpovede by sa mali objektívne zdôvodniť.

Informačné systémy operátora s významným vplyvom na trhu by mali archívovať spracovanie žiadostí, ktoré by mali byť sprístupnené NRO.

4. UKAZOVATELE ÚROVNE POSKYTOVANÝCH SLUŽIEB

S cieľom zabezpečiť, aby operátor s významným vplyvom na trhu poskytoval prístup a využívanie inžinierskej infraštruktúry rovnocenným spôsobom, by sa mali vymedziť ukazovatele úrovne poskytovaných služieb a následne vypočítavať pre interných aj tretích záujemcov o prístup. Ukazovatele úrovne poskytovaných služieb by mali merať reaktivnosť operátora s významným vplyvom na trhu pri vykonávaní opatrení potrebných na poskytnutie prístupu k svojej inžinierskej sieti. Cieľová úroveň poskytovaných služieb by sa mala dohodnúť so záujemcami o prístup.

Ukazovatele úrovne poskytovaných služieb by mali zahŕňať lehoty za omeškanie na odpovedanie na žiadosti o informácie o dostupnosti jednotlivých častí infraštruktúry vrátane káblovodov, stožiarov a iných fyzických aktív (napr. šácht) alebo distribučných miest, lehoty za omeškanie na odpovedanie na žiadosti o uskutočniteľnosť využitia jednotlivých častí infraštruktúry, mieru reaktivity pri spracúvaní žiadostí o prístup a využívanie častí infraštruktúry, mieru reaktivity v procesoch riešenia porúch.

Výpočet ukazovateľov úrovne poskytovaných služieb by sa mal uskutočňovať v pravidelných, stanovených intervaloch a následne predkladať tretím záujemcom o prístup. NRO by mali kontrolovať, či je úroveň služieb poskytovaných tretím záujemcom o prístup ekvivalentná s úrovňou služieb poskytovaných operátorom s významným vplyvom na trhu interne. Operátor s významným vplyvom na trhu by sa mal zaviazal, že v prípade nedodržania cieľovej úrovne služieb dohodnutej s tretími záujemcami o prístup im poskytne primeranú kompenzáciu.

5. REFERENČNÁ PONUKA

Jednotlivé položky potrebné na poskytnutie rovnocenného prístupu k inžinierskej infraštruktúre operátora s významným vplyvom na trhu by mali byť uverejnené v referenčnej ponuke v prípade, že záujemca o prístup podal žiadosť o takúto ponuku. Referenčná ponuka by mala minimálne obsahovať príslušné postupy a nástroje na získanie informácií o inžinierskych aktivitách, opisovať podmienky prístupu a využívania jednotlivých častí tvoriacich inžiniersku infraštruktúru, opisovať postupy a nástroje na objednanie prístupu, poskytovanie služieb a manažment riešenia porúch a stanovovať cieľovú úroveň poskytovaných služieb, ako aj postihy pri nedodržaní tejto úrovne poskytovaných služieb. Poskytovanie prístupu interne by sa malo zakladať na rovnakých podmienkach, ako sú podmienky obsiahnuté v referenčnej ponuke pre tretích záujemcov o prístup.

6. KONTROLA ZO STRANY NRO

NRO by mali zabezpečiť, aby sa zásada rovnocennosti uplatňovala efektívne. Na tento účel by sa mali uistiť, že na žiadosť sa referenčná ponuka na prístup do inžinierskej infraštruktúry tretím záujemcom o prístup poskytuje v náležitej časovej lehote. Navyše by NRO mali zabezpečiť, aby operátor s významným vplyvom na trhu okrem správ o úrovni poskytovaných služieb archivoval všetky doklady potrebné na kontrolu dodržiavania požiadavky na rovnocennosť prístupu. Tieto informácie by NRO mali umožňovať realizáciu pravidelných kontrol, pri ktorých sa overuje, či operátor s významným vplyvom na trhu tretím záujemcom o prístup poskytuje informácie na požadovanej úrovni a či sa správne uplatňujú postupy pri objednávaní a poskytovaní služieb prístupu.

Navyše by NRO mali zabezpečiť dostupnosť zrýchlených *ex post* konaní na urovnávanie sporov.

7. NESYMETRICKÉ INFORMÁCIE

Vykonávajúci subjekt ako prvý vie o pláne zavedenia v súvislosti s tretími záujemcami o prístup. Aby sa táto informácia nemohla zneužiť na získanie nenáležitej konkurenčnej výhody, operátor s významným vplyvom na trhu prevádzkujúci inžiniersku infraštruktúru by túto informáciu nemal sprístupňovať svojej odberateľskej maloobchodnej vetve.

NRO by mali minimálne zabezpečiť, aby osoby podieľajúce sa na činnosti maloobchodnej vetvy operátora s významným vplyvom na trhu nemohli pôsobiť v tých štruktúrach operátora s významným vplyvom na trhu, ktoré priamo alebo nepriamo zodpovedajú za riadenie prístupu k inžinierskej infraštruktúre.
